

182.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Се прогласува Законот за класифицирани информации, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 10 февруари 2004 година.

Бр. 07-685/1
10 февруари 2004 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Борис Трајковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН ЗА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

ГЛАВА ПРВА

Општи одредби

Член 1

Со овој закон се уредува класификацијата на информациите, условите, критериумите, мерките и активностите што се преземаат за нивна заштита, правата, обврските и одговорностите на создавачите и корисниците на класифицирани информации, меѓународната размена, како и други прашања во врска со користењето на класифицирани информации.

Член 2

Цел на овој закон е обезбедување на законито користење на класифицирани информации и оневозможување на секаков вид незаконски пристап до информациите.

Член 3

Овој закон се применува и за заштита на класифицирани информации примени од странски држави и меѓународни организации или создадени во меѓусебна соработка, доколку со ратификуваните меѓународни договори или со меѓународните договори на кои им пристапила Република Македонија поинаку не е уредено.

Член 4

За спроведување на утврдената политика за заштита на класифицираните информации и меѓународните стандарди, за реализирање на размената на класифицирани информации согласно со меѓународните договори, како и за вршење на други работи утврдени со овој закон, се основа Дирекција за безбедност на класифицирани информации (во натамошниот текст: Дирекција).

Изрази употребени во законот

Член 5

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. “Информација” е сознание кое може да биде пренесено во било која форма.
2. “Информација од интерес за Република Македонија” е секоја информација или материјал изготвен од државните органи, орган на единицата на локалната самоуправа, јавно претпријатие, јавна установа и служба, правно и физичко лице, како и странски државни органи, странски правни и физички лица, кои се однесуваат на безбедноста и одбраната на државата, нејзиниот територијален интегритет и суверенитет, уставниот поредок, јавниот интерес, слободите и правата на човекот и граѓанинот.

3. “Класифицирана информација” е информација која се заштитува од неовластен пристап или употреба и која се определува со степен на класификација.
4. “Материјал” е документ, технички средства, машини, опрема, односно одвоени компоненти или оружје или алати што се произведени или се во процес на производство.
5. “Документ” е секој запис на информација без оглед на нејзината физичка форма или карактеристики, вклучувајќи, без ограничување, пишан или печатен текст, карти, шеми, фотографии, слики, цртежи, гравури, скици, работни материјали, индиго или лента или репродукции со помош на било какви средства или процес, како и звучни, гласовни, магнетски или електронски, оптички или видео снимки во било која форма, како и пренослива опрема за автоматска обработка на податоци со вградени или преносливи мемории за складирање на податоци во дигитална форма.
6. “Штета” е нарушување на интересите на државата како последица од загрозување на класифицираните информации од интерес за Република Македонија или информациите кои Република Македонија е обврзана да ги заштитува согласно со меѓународни договори.
7. “Безбедносен ризик” е можност за нарушување на безбедноста на класифицираната информација.
8. “Безбедност на класифицирана информација” се активности и мерки со кои се обезбедува заштитата на класифицираните информации од неовластен пристап и употреба.
9. “Безбедносен сертификат” е документ со кој се потврдува дека правното или физичкото лице има право на пристап и користење на класифицирани информации.
10. “Дозвола за пристап до класифицирани информации” е документ со кој се потврдува дека странското правно или физичко лице има безбедносен сертификат и има право на пристап и користење на класифицирани информации во Република Македонија.
11. “Потребно е да знае” е принцип според кој се утврдува корисникот кој има потреба за пристап до класифицирани информации заради извршување на функцијата или службените задачи.
12. “Рекласификација” е промена на степенот на класификација на информацијата.
13. “Безбедносен појас” е простор околу објектот којшто претставува минимална оддалеченост од објектот од која можат да бидат загрозени објектот и класифицираните информации во него.
14. “Безбедносна зона” е простор или просторија во објектот во кои има или се чуваат класифицирани информации од степенот “доверливо” или повисок степен и има потреба од соодветна физичка заштита.
15. “Административна зона” е простор или просторија во објектот во кои има или се чуваат класифицирани информации од степенот “интерно” и има потреба од соодветна физичка заштита.

ГЛАВА ВТОРА

Класификација на информации

Член 6

Со класификација на информацијата се определува степенот на заштита на информацијата која треба да биде соодветна со степенот на штетата што би настанала за Република Македонија со неовластен пристап или неовластена употреба на информацијата.

Информациите кои се предмет на класификација се однесуваат особено на: јавната безбедност; одбраната; надворешните работи; безбедносни, разузнавачки и контраразузнавачки активности на органите на државната управа на Република Македонија; системи, уреди, проекти и планови од важност за јавната безбедност, одбраната, надворешните работи; научни истражувања; технолошки, економски и финансиски работи од значење за Република Македонија.

Член 7

Класификацијата на информациите се врши според нивната содржина.

Овластеното лице од член 9 на овој закон го определува степенот на класификацијата на информацијата.

Информацијата се определува со еден од степените на класификација:

- државна тајна;
- строго доверливо;
- доверливо и
- интерно.

Член 8

Класифицираната информација со степен “ДРЖАВНА ТАЈНА” е информација чие неовластено откривање би предизвикало загрозување и нанесување непоправливи штети на трајните интереси на Република Македонија.

Класифицираната информација со степен “СТРОГО ДОВЕРЛИВО” е информација создадена од државните органи, органи на единиците на локална самоуправа и други институции која е од значење за јавната безбедност, одбраната, надворешните работи и безбедносните и разузнавачките активности на органите на државната управа на Република Македонија, а чие неовластено откривање би предизвикало исклучително сериозна штета за виталните интереси на Република Македонија.

Класифицираната информација со степен “ДОВЕРЛИВО” е информација создадена од државните органи, органи на единиците на локална самоуправа и други институции која е од значење за јавната безбедност, одбраната, надворешните работи и безбедносните и разузнавачките активности на органите на државната управа на Република Македонија, а чие неовластено откривање би предизвикало сериозна штета за важните интереси на Република Македонија.

Класифицираната информација со степен “ИНТЕРНО” е информација чие неовластено откривање би предизвикало штета за работењето на државните органи, единиците на локалната самоуправа и други институции кои се од значење за јавната безбедност, одбраната, надворешните работи и безбедносните и разузнавачките активности на органите на државната управа на Република Македонија.

Член 9

Класифицирана информација со степен “ДРЖАВНА ТАЈНА” определуваат: претседателот на Република Македонија, претседателот на Собранието на Република Македонија, претседателот на Владата на Република Македонија, Претседателот на Уставниот суд на Република Македонија, претседателот на Врховниот суд на Република Македонија, министрите во рамките на своите ресори, јавниот обвинител на Република Македонија, началникот на Генералштабот на Армијата на Република Македонија, директорот на Агенцијата за разузнавање, директорот на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации, како и од нив со писмена согласност овластени лица.

Ако е определено со закон, меѓународен договор или друг пропис, класифицирана информација со степен “ДРЖАВНА ТАЈНА” определуваат и лицата предвидени во тие акти.

Член 10

Информациите кои не се наменети за јавна употреба, а со чие откривање би се намалила ефикасноста на работењето на државните органи, добиваат ознака “ЗА ОГРАНИЧЕНА УПОТРЕБА”.

Член 11

Ако во една информација се опфатени податоци за повеќе степени на класификација, создавачот е должен да го определи степенот на класификација на секој од нив посебно.

Целината на информацијата се класифицира според највисокиот степен на класификација, а на насловната страна на материјалот се означуваат останатите делови со степени на класификација коишто припаѓаат кон информацијата.

Ако дел од документот содржи повисок степен на класифицирана информација, тој се издвојува како посебен документ со соодветен степен на класификација.

Фусните нема да бидат класифицирани освен ако содржат или откриваат класифицирани информации.

Заради избегнување на безбедносен ризик употребата на фусноти треба да се сведе на минимум.

Член 12

Создавачот на класифицираната информација го означува на видно место степенот на нејзината класификација.

Член 13

Ако информацијата не била одредена со степен на класификација, а создавачот не може да се утврди или престанал да постои, класифицирањето на информацијата го врши правниот следбеник на создавачот.

Ако не може да се утврди ниту правниот следбеник, означувањето на степенот на класифицираната информација го врши Дирекцијата.

Член 14

Промената на степенот на класификацијата го врши создавачот, а со негова писмена согласност и друго овластено лице.

За промената на степенот на класификација на информацијата задолжително се известуваат корисниците на информацијата.

Член 15

Означувањето на степенот на класифицираните информации со уредба го уредува Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: Владата).

Член 16

Класификацијата на информацијата престанува:

- на датумот означен на документот;
- со случување на определен настан наведен во документот;
- со истекување на временскиот период означен на документот и
- со декласификација.

Член 17

Со декласификацијата се врши промена од класифицирана информација во информација до која се има слободен пристап.

Декласификацијата од став 1 на овој член ја врши создавачот на информацијата за што ги известува корисниците на информацијата.

Член 18

Создавачот на класифицираната информација означува временски период или настан до кој информацијата не може да биде рекласифицирана или декласифицирана.

Временскиот период или настанот до кои информацијата не може да биде рекласифицирана или декласифицирана не можат да надминат период од десет години, освен ако на информацијата не е потребна подолготрајна заштита определена со овој или друг закон.

Член 19

Класифицирана информација со степенот “ДРЖАВНА ТАЈНА” создавачот ја разгледува и оценува во период не подолг од десет години за да се оцени потребата од натамошно задржување на класификацијата.

Класифицирана информација со степенот “СТРОГО ДОВЕРЛИВО” се разгледува и оценува во период не подолг од пет години за да се оцени потребата од натамошно задржување на класификацијата.

Класифицирана информација со степенот “ДОВЕРЛИВО” се разгледува и оценува во период не подолг од три години за да се оцени потребата од натамошно задржување на класификацијата.

Класифицирана информација со степенот “ИНТЕРНО” се разгледува и оценува во период не подолг од две години за да се оцени потребата од натамошно задржување на класификацијата.

Член 20

Информацијата која е одредена со степен на класификација нема да се смета за класифицирана информација ако со неа се прикрива кривично дело, пречекорување или злоупотреба на функцијата или некој друг незаконски акт или постапка.

Класифицирани информации на странски држави и меѓународни организации

Член 21

Класифицираните информации од странски држави или меѓународни организации со кои Република Македонија има склучено меѓународни договори или на кои Република

Македонија им пристапила, ја задржуваат ознаката на степенот на класификацијата што се користи во таа држава или меѓународна организација.

Член 22

Распространување на класифицираните информации се врши согласно со принципот “потребно е да знае”.

При распространување на класифицирани информации овластеното лице презема активности за прием, обработка, утврдување на корисниците и проследување на класифицираните информации до нив.

Овластеното лице врши распоредување на класифицираните информации до утврдените корисници.

Активностите при распространувањето на класифицираните информации кои се однесуваат на обработката, утврдувањето на корисниците и доставувањето на информациите со уредба ги пропишува Владата.

ГЛАВА ТРЕТА

Критериуми, мерки и активности за заштита на класифицирани информации

Член 23

Критериуми кои особено се земаат предвид при утврдувањето на мерките за заштита на класифицираните информации се:

- степенот на класификација;
- обемот и формата на класифицираната информација и
- процената за закана на безбедноста на класифицираната информација.

Член 24

За заштита на класифицираните информации се преземаат мерки и активности за административна, физичка, информатичка и индустриска безбедност, како и за безбедност на лицата.

Член 25

Мерки и активности за административна безбедност се:

- утврдување на степенот и обележување на класифицираната информација;
- прием и евиденција на класифицираната информација;
- чување и ракување со класифицираната информација;
- репродукција, преводи и извадоци на класифицираната информација и одредување на бројот на примероците и корисниците;
- контрола и ракување со класифицираната информација во процесот на распоредување и распространување;
- спречување на неовластено изнесување, односно објавување на класифицираната информација и нарушување на безбедноста на класифицираната информација;
- спречување на откривање на тајноста на класифицираната информација и
- отстранување и уништување на класифицираната информација.

Член 26

Мерки и активности за физичка безбедност се:

- процена за можно нарушување на безбедноста на класифицираната информација со насилан упад или неовластен пристап, употреба и уништување на класифицираната информација;
- определување на безбедносен појас околу објектот;
- определување на безбедносни и административни зони;
- организирање на физичко обезбедување и примена на технички и други средства за обезбедување на објекти и простории во кои се наоѓаат класифицирани информации;
- издавање на дозвола за пристап во објекти и простории;
- контрола на влез, движење и излез на лица и возила за пренос на класифицирани информации и
- пренос на класифицирани информации надвор од безбедносните зони.

Член 27

Мерки и активности за безбедност на лица се:

- определување на овластени лица за работа и постапување со класифицирани информации;
- одговорно постапување со класифицирани информации;
- безбедносна проверка;
- издавање на безбедносен сертификат;
- издавање на дозвола за пристап до класифицирани информации и
- проверка и оценување на способноста за постапување со класифицирани информации.

Член 28

Мерки и активности за информатичка безбедност се:

- сертификација на комуникациско-информациски системи и процеси;
- процена за можно нарушување на безбедноста на класифицираната информација со упад во информатичкиот систем и употреба и уништување на класифицирана информација обработувана и чувана во комуникациско-информациски системи;
- утврдување на методи и безбедносни процедури за прием, обработка, пренос, чување и архивирање на класифицирани информации во електронска форма;
- заштита на информациите при процесирање и чување на класифицирани информации во комуникациско-информациски системи;
- продукција на крипто клучеви и друг крипто материјал;
- криптографска заштита на комуникациски, информациски и други електронски системи преку кои се подготвуваат, пренесуваат, обработуваат и архивираат класифицирани информации;
- определување на зони и простории заштитени од компромитирачко електромагнетско зрачење и
- инсталирање на уреди за чување на класифицирани информации.

Член 29

Мерки и активности за индустриска безбедност се:

- заштита од губење или откривање на тајноста на класифицирани информации содржани во индустриски договори;
- издавање на сертификати на правни и физички лица кои произведуваат, употребуваат или имаат контакт со класифицирани информации од областа на индустријата;
- заштита од губење или откривање на тајноста на класифицирани информации во конзорциуми и мешовити трговски друштва со странски правни и физички лица;
- обезбедување заштита при транспорт на класифицирани материјали и
- воспоставување процедури за посета на физички и правни лица од други земји на објекти и индустриски друштва каде што се произведуваат, обработуваат и чуваат класифицирани материјали.

Член 30

Владата со уредби ги уредува мерките и активностите од членовите 25 до 29 на овој закон.

Размена на класифицирани информации со странски држави и меѓународни организации

Член 31

Класифицирана информација на странска држава или меѓународна организација е информација или материјал коишто надлежниот орган на странската држава или меѓународната организација ги отстапил на Република Македонија со обврска да се обезбеди нивната заштита.

Со класифицираните информации примени од странска држава или меѓународна организација се постапува на начин којшто е предвиден со меѓународен договор.

Ако меѓународниот договор од став 2 на овој член не содржи одредби за начинот на постапување со класифицираните информации, се постапува согласно со одредбите на овој закон.

Член 32

Во исклучително неповолни политички, економски и одбранбено-безбедносни услови во Република Македонија, по барање на надлежните органи согласно со Уставот и законите Дирекцијата може да врши размена на класифицирани информации со странски држави и меѓународни организации со кои не се склучени меѓународни договори, ако е тоа во интерес на Република Македонија.

Член 33

Во согласност со преземените обврски од ратификуваните меѓународни договори, Дирекцијата овозможува вршење контрола на овластени претставници на странски држави и меѓународни организации, за начинот на користење и заштита на класифицираните информации што од нив се отстапени на користење во Република Македонија.

Контрола за начинот на користење и заштита на доставените класифицирани информации од Република Македонија до странските држави и меѓународните организации врши Дирекцијата согласно со овој закон и меѓународните договори.

Владата со одлука ги определува класифицираните информации на Република Македонија кои можат да бидат предмет на меѓународна размена.

Користење на класифицирани информации

Член 34

Корисник на класифицирана информација е државен орган или друго правно или физичко лице во Република Македонија кое има безбедносен сертификат или странски државен орган или друго странско правно или физичко лице кое има безбедносен сертификат на матичната држава и дозвола за пристап до класифицирани информации издадена од Дирекцијата.

Член 35

Безбедносен сертификат се издава за соодветен степен на класифицирана информација.

За издавање на безбедносен сертификат за соодветен степен на класифицирани информации заинтересираното правно или физичко лице поднесува писмено барање до Дирекцијата.

Безбедносен сертификат од став 1 на овој член се издава врз основа на претходно спроведена безбедносна проверка.

Член 36

Безбедносен сертификат за пристап и користење на класифицирани информации од сите степени, без претходна безбедносна проверка, заради вршење на функцијата од денот на изборот до крајот на мандатот, добиваат: претседателот на Република Македонија, претседателот на Собранието на Република Македонија, претседателот на Владата на Република Македонија, заменикот на претседателот на Владата на Република Македонија, претседателот на Уставниот суд на Република Македонија и претседателот на Врховниот суд на Република Македонија.

Член 37

За извршување на работните задачи, на лицата во државните органи, органите на единицата на локалната самоуправа, јавните претпријатија, јавните установи и служби, како и други правни и физички лица им се издава безбедносен сертификат за соодветен степен на класифицирана информација согласно со принципот “потребно е да знае”.

Барањето за издавање на безбедносен сертификат лицата од став 1 на овој член го поднесуваат преку одговорните лица во државните органи, органите на единиците на локалната самоуправа, јавните претпријатија, јавните установи и служби, како и во други правни и физички лица.

Член 38

Безбедносен сертификат се издава на физичко лице кое ги исполнува следните услови:

- да е државјанин на Република Македонија;
- да постои оправдана потреба за користење на класифицирани информации согласно со принципот “потребно е да знае”;
- да не постојат околности што го ограничуваат пристапот до класифицирани информации;
- физичкото лице да има деловна способност;
- лицето да наполнило 18 години, а за користење на класифицирани информации означени со степен “ДРЖАВНА ТАЈНА” да наполнило 21 година;
- да не му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност;
- да е здравствено способно;
- да има потпишано писмена изјава дека совесно и одговорно ќе ги користи класифицираните информации;
- активностите на лицето да не укажуваат на постоење на безбедносен ризик за користење на класифицираните информации и

- да биде запознат со прописите кои се однесуваат на работата со класифицирани информации што се утврдува во разговор со кандидатот од страна на овластено лице пред издавањето на безбедносниот сертификат.

Член 39

Безбедносен сертификат се издава на правно лице кое ги исполнува следните услови:

- да има обезбедено услови за физичка, административна и информатичка безбедност на информациите, како и безбедносни сертификати за лица;
- да е финансиски и економски стабилно и
- да не постои безбедносен ризик за користење на класифицираните информации.

Член 40

Правното лице нема да се смета за способно да обезбеди заштита на класифицирани информации ако не обезбедило услови за спроведување на мерките и активностите за заштита на класифицирани информации определени со овој закон.

Финансиската и економската стабилност на правното лице се утврдува со следните документи коишто не треба да бидат постари од шест месеци:

- извод од регистрацијата на дејноста;
- пропишан документ за бонитет од Централниот регистар на Република Македонија;
- доказ од надлежниот суд дека не е отворена постапка за стечај или ликвидација;
- доказ од надлежниот орган дека со пресуда не му е изречена мерка на безбедност – забрана на вршење на дејност и
- потврда од Управата за јавни приходи за платени даноци, придонеси и други јавни давачки.

Се смета дека постои безбедносен ризик:

- ако одделни активности на правното лице и на негови овластени лица се спротивни на интересите на Република Македонија и
- ако има врски со странски правни и физички лица кои можат да & наштетат на надворешната политика или безбедноста на Република Македонија.

Постапки за издавање на безбедносни сертификати

Член 41

Исполнување на условите за издавање на безбедносен сертификат се утврдува преку безбедносна проверка.

Безбедносната проверка од став 1 на овој член се врши врз основа на претходна писмена согласност од лицето на кое треба да му се издаде безбедносниот сертификат, која е составен дел на барањето од член 35 став 1 на овој закон.

Ако лицето во текот на постапката писмено ја повлече својата согласност за проверка, повторна постапка за безбедносна проверка не може да се спроведе пред истекот на една година од денот на повлекувањето на согласноста.

Член 42

Безбедносна проверка се презема пред издавање на безбедносен сертификат на правни и физички лица за пристап и користење на класифицирани информации, со цел да се утврди постоење или непостоење на околности што го ограничуваат пристапот и користењето на класифицираните информации.

Безбедносната проверка започнува со пополнувањето на безбедносниот прашалник за соодветниот степен на безбедносна проверка.

Пополнетите податоци од безбедносниот прашалник претставуваат дел од содржината на безбедносната проверка.

Формата и содржината на обрасците на безбедносниот прашалник од став 1 на овој член со правилник ги пропишува директорот на Дирекцијата.

Член 43

Пополнетиот прашалник за безбедносна проверка се класифицира со степенот “ИНТЕРНО”.

Податоците од пополнетиот безбедносен прашалник од став 1 од овој член се користат за целите на проверката.

Член 44

За користење на класифицирани информации означени со степенот “ИНТЕРНО” не се врши безбедносна проверка.

Физичкото лице се информира за обврската за заштита на класифицираните информации што му се дадени на увид, односно користење.

Член 45

Во зависност од степенот на класифицираната информација за која е поднесено барање за издавање безбедносен сертификат, се врши безбедносна проверка соодветна на степенот на класифицираната информација и тоа:

- а) од прв степен за информација класифицирана “ДОВЕРЛИВО”;
- б) од втор степен за информација класифицирана “СТРОГО ДОВЕРЛИВО” и
- в) од трет степен за информација класифицирана “ДРЖАВНА ТАЈНА”.

Член 46

Со безбедносна проверка од прв степен се утврдува:

- индентитетот на лицето (врз основа на приложена писмена документација и кратка биографија);
- возраста од минимум 18 години;
- државјанството на Република Македонија;
- деловната способност на лицето (врз основа на уверение од надлежен орган) и
- безбедносниот ризик на лицето (утврден од надлежен орган).

Член 47

Со безбедносна проверка од втор степен се утврдува:

- индентитетот на лицето (врз основа на приложена писмена документација, кратка биографија и со оперативна проверка на податоците за лицето);
- возраста од минимум 18 години;
- државјанството на Република Македонија;
- деловната способност на лицето (врз основа на уверение од надлежен орган);
- безбедносниот ризик на лицето (утврден од надлежен орган) и
- здравствената состојба (врз основа на мислење на овластена лекарска комисија).

Член 48

Со безбедносна проверка од трет степен се утврдува:

- индентитетот на лицето (врз основа на приложена писмена документација, кратка биографија и со оперативна проверка на податоците за лицето);
- возраста од минимум 21 година;
- државјанството на Република Македонија;
- деловната способност на лицето (врз основа на уверение од надлежен орган);
- безбедносниот ризик на лицето (утврден од надлежен орган) и
- здравствената состојба (врз основа на мислење на овластена лекарска комисија).

Член 49

Безбедносен сертификат за користење на класифицирани информации издава директорот на Дирекцијата по претходно спроведената постапка според одредбите на овој закон.

Член 50

На барање на Дирекцијата оперативните безбедносни проверки од член 46, 47 и 48 од овој закон ги вршат:

- надлежните служби на Министерството за внатрешни работи за сите лица, освен за лицата утврдени во алинеја 2 на овој член и
- надлежните служби на Министерството за одбрана за воените и цивилните лица на служба во Армијата на Република Македонија.

Член 51

Постапката за спроведување на безбедносна проверка трае најмногу до:

- еден месец за безбедносната проверка од прв степен;
- три месеци за безбедносната проверка од втор степен и
- шест месеци за безбедносната проверка од трет степен.

Во посложени случаи или поради вонредни околности роковите од став 1 на овој член може да бидат двојно продолжени.

Времетраење на безбедносните сертификати

Член 52

Безбедносниот сертификат издаден за информација класифицирана со степен “ДРЖАВНА ТАЈНА” важи пет години.

Безбедносниот сертификат издаден за информација класифицирана со степен “СТРОГО ДОВЕРЛИВО” важи пет години.

Безбедносниот сертификат издаден за информација класифицирана со степен “ДОВЕРЛИВО” важи десет години.

Содржината и формата на образецот на безбедносните сертификати од став 1, 2 и 3 на член со правилник ги пропишува директорот на Дирекцијата.

Член 53

Врз основа на писмено известување од Дирекцијата, корисникот на класифицирани информации е должен да поднесе ново барање за продолжување на важноста на безбедносниот сертификат најдоцна шест месеци пред денот на истекот на неговата важност.

За лицето кое поднесува барање за продолжување на важноста на безбедносниот сертификат, се врши повторна безбедносна проверка од надлежните служби од член 50 на овој закон соодветна на степенот на класифицираните информации што му се отстапуваат на користење.

Член 54

Ако се утврди дека лицето не постапува со класифицираните информации согласно со овој закон или повеќе не е исполнет некој од условите врз основа на кои е издаден безбедносниот сертификат, директорот на Дирекцијата донесува решение за престанок на важење на безбедносниот сертификат и пред истекот на неговата важност.

Во решението од став 1 на овој член не се дава образложение за причините за престанокот на важноста на безбедносниот сертификат.

Член 55

Директорот на Дирекцијата може да донесе решение за одбивање на барањето за издавање на безбедносен сертификат ако не се исполнети условите од член 46, 47 и 48 на овој закон.

Во решението од став 1 на овој член не се дава образложение за причините за одбивање на барањето за издавање на безбедносен сертификат.

Против решението од став 1 на овој член лицето чие барање е одбиено може да поднесе жалба до надлежната второстепена комисија на Владата.

Член 56

Жалбата од член 55 став 3 на овој закон се поднесува во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, преку органот што го донел решението до надлежната второстепена комисија на Владата.

Решението од став 1 на овој член донесено од Комисијата е конечно.

Член 57

Важноста на безбедносниот сертификат престанува по сила на закон со:

- истекот на рокот на неговата важност;
- престанокот на функцијата на лицата од член 36 на овој закон;
- престанокот на потребата за пристап до класифицирани информации согласно со принципот “потребно е да знае” и

- настапување на смрт на физичкото лице или престанок на постоење на правното лице.

Член 58

Дозволата за пристап до класифицирани информации престанува да важи:

- со истекот на рокот на важноста наведен во дозволата;
- со извршување на задачата за која била издадена;
- ако не е поднесено ново барање за продолжување на важноста на дозволата пред истекот на рокот на нејзината важност и
- ако потребата од издавањето на дозволата престанала да постои или е изменета.

Член 59

Обврската за заштита на тајноста на класифицирани информации продолжува и по истекот на важноста на безбедносниот сертификат, согласно со условите од член 16 на овој закон.

Во случај на укажана потреба во судска потстапка или во постапка пред надлежен орган, лицето е должно да обезбеди претходна согласност од создавачот на информацијата за ослободување од обврската за чување на тајноста на класифицираната информација.

Член 60

Дирекцијата води евиденција за издадените безбедносни сертификати и за пополнетите безбедносни прашалници.

Дирекцијата води посебна евиденција за издадените дозволи за пристап до класифицирани информации во Република Македонија.

Содржината, формата и начинот на водење на евиденциите од став 1 и 2 на овој член, со правилник ги пропишува директорот на Дирекцијата.

ГЛАВА ЧЕТВРТА

Органи за заштита на класифицирани информации

Член 61

Државните органи, организациите, институциите и другите правни лица се должни да создадат услови неопходни за заштита на класифицирани информации и да преземат мерки за елиминирање на негативните последици ако дојде до откривање на класифицираните информации.

Дирекцијата и корисниците на класифицираните информации подготвуваат планови за заштита на класифицирани информации за вонредни состојби.

За ефикасно и координирано извршување на правата и обврските кои се однесуваат на класифицираните информации, во сите корисници на класифицирани информации од став 1 на овој член се определува овластено лице.

Лицето од став 3 на овој член треба да поседува соодветен безбедносен сертификат.

Дирекција за безбедност на класифицирани информации

Член 62

Дирекцијата е самостоен орган на државна управа со својство на правно лице.

Дирекцијата:

- обезбедува континуирано спроведување на меѓународните стандарди и нормативи во преземањето на мерките и активностите за заштита на класифицираните информации;
- врши координација на активностите во обезбедувањето заштита на класифицираните информации со државните органи и институциите кои вршат размена на класифицирани информации со странски држави и меѓународни организации;
- ги подготвува, организира, спроведува и го следи спроведувањето на мерките и активностите за обезбедување заштита на класифицирани информации кои на Република Македонија & се отстапени на користење од странски држави и меѓународни организации;
- презема активности за заштита на класифицирани информации отстапени од Република Македонија на странски држави и меѓународни организации;
- учествува во изготвување на планови и програми на Република Македонија за членство во меѓународни организации од областа за обезбедување заштита на класифицираните информации;
- планира и остварува меѓународна соработка за заштита и размена на класифицирани информации;
- предлага мерки за унапредување на заштитата на класифицирани информации;
- покренува иницијативи за склучување меѓународни договори со странски држави и меѓународни организации од областа на размената на класифицирани информации;

- покренува иницијативи за донесување на безбедносни планови за заштита на класифицирани информации во вонредни состојби;
- ги обучува корисниците на класифицираните информации, како и заинтересираните органи, организации и поединци во Република Македонија и
- врши други работи утврдени со овој и друг закон.

За своето работење Дирекцијата донесува годишен план и извештај кои ги усвојува Владата.

Регистри и контролни точки

Член 63

За вршење на работи од надлежност на Дирекцијата со странски класифицирани информации се воспоставуваат централен регистар, регистри и контролни точки.

Централниот регистар на странски класифицирани информации се води во Дирекцијата, а регистри и контролни точки се водат во министерствата и други органи на државната управа и други државни органи во коишто континуирано се внесуваат и евидентираат странски класифицирани информации.

Од регистрите и контролните точки од став 1 на овој член се доставуваат информации потребни за извршување на работите на Дирекцијата и се врши размена на класифицирани информации со странство.

Бројот на регистрите и контролните точки, на предлог на Дирекцијата, со одлука го определува Владата.

Размената на класифицирани информации од Република Македонија со странски држави и меѓународни организации се врши преку Дирекцијата, ако со друг закон или меѓународен договор поинаку не е уредено.

Член 64

Дирекцијата ги известува надлежните органи на странските држави и меѓународни организации за безбедноста на разменетите класифицирани информации и од нив прима известувања за безбедноста на класифицираните информации кои им се отстапени од Република Македонија.

Член 65

На барање на Дирекцијата државните органи, органите на единиците на локалната самоуправа, организациите, институциите и други правни и физички лица & даваат информации кои се потребни за извршување на работите од нејзина надлежност.

Член 66

Директорот на Дирекцијата го именува и разрешува Владата.

Директорот се именува со мандат од четири години.

Член 67

Раководните лица во Дирекцијата, како и други вработени лица кои извршуваат посебни задачи се лица со посебни должности и овластувања.

Во актот за систематизација на работните места на Дирекцијата се утврдуваат работните места со посебни должности и овластувања во смисла на став 1 од овој член.

Платата на работниците од став 1 на овој член е поголема најмногу до 30% од платата на други работници со соодветни квалификации.

Работниците со посебни должности и овластувања не можат да вршат други дејности кои се неспоиви со нивните должности.

Вработените во Дирекцијата имаат легитимација која ја издава директорот на Дирекцијата.

Образецот на легитимацијата и постапката за нејзино издавање со правилник ги пропишува директорот на Дирекцијата.

ГЛАВА ПЕТТА

Планови и програми за работење на Дирекцијата и финансирање на Дирекцијата

Член 68

Работата на Дирекцијата се води и реализира според принципите, нормите и процедурите кои важат во системот на планирање, програмирање и буџетското работење.

Видот на плановите и програмите и потребните финансиски и материјални средства за нивна реализација, како и начинот на нивната изработка, содржина и структура со уредба ги уредува Владата.

Член 69

Финансиските средства за потребите на Дирекцијата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

Финансиските средства за потребите на Дирекцијата можат да се обезбедат и од други извори, во согласност со закон.

Финансиските средства за државните органи за потребите на заштитата, користењето и меѓународната размена на класифицираните информации се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија во рамките на финансиските средства на тие органи.

Трговските друштва, јавните претпријатија, установи и служби од посебно значење за заштитата, користењето и меѓународната размена на класифицираните информации обезбедуваат финансиски средства од сопствени извори и од финансиски и материјални средства на Република Македонија.

ГЛАВА ШЕСТА

Надзор

Член 70

Инспекциски надзор за спроведувањето на овој закон и другите прописи од областа на класифицираните информации врши Генерален инспектор за безбедност на класифицирани информации (во натамошниот текст: Генерален инспектор).

Правата, обврските и надлежностите на Генералниот инспектор од став 1 на овој член се утврдуваат со посебен закон.

Законот од став 2 на овој член ќе се донесе во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 71

Во работата на Генералниот инспектор му помагаат овластени лица инспектори определени со одлука на Владата.

Овластено лице од став 1 на овој член - инспектор може да биде секое лице вработено во Дирекцијата, со соодветно високо образование и работно искуство од најмалку пет години во областа на безбедноста на класифицираните информации или сродна дејност.

Инспекциски надзор од член 72 на овој закон во државните органи, трговските друштва, јавните претпријатија, установите и службите од посебно значење за заштитата, користењето и меѓународната размена на класифицираните информации се врши во согласност со законот за Генерален инспектор за безбедност на класифицирани информации.

Член 72

Во вршењето на инспекцискиот надзор од член 71 на овој закон, инспекторите се овластени:

- да остваруваат увид во спроведувањето на овој закон и другите прописи од областа на безбедноста на класифицираните информации и
- да предлагаат мерки за отстранување на утврдените неправилности и недостатоци во определен рок.

Во вршењето на надзорот инспекторите се должни да даваат помош во спроведувањето на законите и другите прописи од областа на класифицирани информации.

Член 73

За извршениот инспекциски надзор, инспекторите се должни да состават записник кој ќе го предадат на одговорното лице каде што е извршен инспекцискиот надзор и на Генералниот инспектор.

Во записникот од став 1 на овој член се внесува констатираната состојба и предложените мерки и рокови за отстранување на недостатоците и неправилностите. Одговорното лице од став 1 на овој член е должно да постапи според записникот и да го извести инспекторот за преземените мерки.

Ако при вршењето на надзорот инспекторот смета дека повредата на прописите претставува прекршок или кривично дело, должен е до надлежниот орган да поднесе барање, односно пријава за покренување соодветна постапка.

Поблиски одредби за начинот на вршење на инспекцискиот надзор се уредуваат со законот за Генерален инспектор за безбедност на класифицирани информации.

ГЛАВА СЕДМА

Казнени одредби

Член 74

За сторен прекршок овластеното лице ќе се казни со парична казна од 1,000 до 50,000 денари, или со казна затвор од 5 до 90 дена, ако:

- не ги преземе потребните активности за прием, обработка, утврдување на корисниците и не изврши проследување на класифицираните информации до нив (член 22 ставови 2 и 3);
- не преземе мерки за административна, физичка, информатичка и индустриска безбедност, како и за безбедност на лицата (член 24);
- издаде безбедносен сертификат на лицето кое во барањето до Дирекцијата за издавање на безбедносен сертификат навело неточни податоци во безбедносниот прашалник или достави несоодветни документи пропишани со овој закон (член 35 став 1, член 38 и член 42 став 2) и
- лицето не постапува со класифицираните информации согласно со одредбите на овој закон (член 54 став1).

Член 75

Правното лице ќе се казни за прекршок со парична казна од 10,000 до 300,000 денари ако при поднесување на барање за издавање на безбедносен сертификат приложи докази кои не соодвестуваат со реалните финансиски и економски услови во правното лице (член 40).

Член 76

Сторителот ќе се казни и за обид во границите на казната за прекршок пропишан во овој закон.

ГЛАВА ОСМА

Преодни и завршни одредби

Член 77

“Државната тајна” претставува највисок степен на класифицирана информација.

Класифицираните информации означени со вид “службена тајна”, “воена тајна” и “деловна тајна” со степените “строго доверливо”, “доверливо” и “интерно” со денот на влегувањето во сила на овој закон ги добиваат следните еквиваленти:

- “службена тајна”, “воена тајна”, “деловна тајна” од степенот “строго доверливо” е соодветно на степенот “строго доверливо”;
- “службена тајна”, “воена тајна”, “деловна тајна” од степенот “доверливо” е соодветно на степенот “доверливо” и
- “службена тајна”, “воена тајна”, “деловна тајна” од степенот “интерно” е соодветно на степенот “интерно”.

Класифицираните информации од видот “службена тајна”, “воена тајна” и “деловна тајна” со степените “строго доверливо”, “доверливо” и “интерно”, коишто се создадени до денот на влегување во сила на овој закон, ги задржуваат видот и степенот на класификацијата според прописите што биле во сила на денот на нивното создавање.

Ако некоја од класифицираните информации од ставовите 2 и 3 на овој член биде предмет на меѓународна размена, информацијата се класифицира според одредбите на овој закон.

Член 78

Прописите коишто регулираат прашања од областа на класифицираните информации ќе се усогласат со одредбите на овој закон во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 79

Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на законот.

Член 80

Со денот на влегувањето во сила на овој закон, Националниот безбедносен авторитет на Република Македонија во НАТО контекст, основан со Одлуката за основање на Националниот безбедносен авторитет на Република Македонија во НАТО контекст (“Службен весник на РМ”, бр. 21/02) продолжува да работи како Дирекција за безбедност на класифицирани информации.

Директорот на Националниот безбедносен авторитет на Република Македонија во НАТО контекст до именување на директорот на Дирекцијата ќе врши должност на директор на Дирекцијата.

Вработените, објектот, опремата, архивата и другите средства од Националниот безбедносен авторитет на Република Македонија во НАТО контекст ги презема Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации.

Буџетските средства предвидени за 2004 година за Националниот безбедносен авторитет на Република Македонија во НАТО контекст со денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ги користи Дирекцијата, согласно со утврдената динамика и намени, по постапки утврдени со постојните законски прописи.

Член 81

Безбедносните сертификати кои до денот на влегувањето во сила на овој закон се во постапка на издавање, ќе се издаваат според постојните прописи.

Издадените безбедносни сертификати до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се користат до истекот на нивната важност, но не подолго од две години.

Член 82

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Одлуката за основање на Националниот безбедносен авторитет на Република Македонија во НАТО контекст (“Службен весник на РМ”, бр. 21/02).

Член 83

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.